

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Eliška KLECHOVÁ

**Společenský tanec jako volnočasová aktivita dětí a mládeže
ve Zlínském kraji a způsoby jeho financování**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením doc. Mgr. Miroslava Dopity, Ph.D. a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

V Olomouci dne 15. dubna 2013

.....
Eliška Klechová

Poděkování

Děkuji doc. Mgr. Miroslavu Dopitovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce a za poskytnutí cenných rad při jejím zpracování. Děkuji mistru v latinsko-amerických tancích panu Marku Dvorníkovi za poskytnutí rozhovoru, Ing. Josefu Křeháčkovi za informace o Klubu sportovního tance Swing a všem členům, kteří se na spolupráci podíleli. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Kláře Štěpánkové, za pomoc při zpracovávání části práce věnované možnostem financování volnočasových aktivit.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Eliška Klechová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph. D.
Rok obhajoby:	2013

Název práce:	Společenský tanec jako volnočasová aktivita dětí a mládeže ve Zlínském kraji a způsoby jeho financování
Název v angličtině:	Ballroom dancing as a leisure activity for children and the youth in the Zlín Region and ways of financing.
Anotace práce:	Cílem bakalářské práce je popsat sportovní tanec, jako jednu z volnočasových aktivit a zaměřit se na identifikaci možností jejího financování v případě Klubu sportovního tance Swing Kroměříž. Dosažení cíle odpovídá i struktura práce, jež se zaměřuje na tematickou analýzu odborné literatury a zdrojů a v empirické části práce metodou případové studie a strukturovaného rozhovoru. Kapitoly práce tvoří témata volný čas dětí a mládeže, společenský a sportovní tanec, možnosti financování formou dotací. Případová studie pojednává o Klubu sportovního tance Swing Kroměříž za využití strukturovaného rozhovoru s tanečním mistrem Markem Dvorníkem.
Klíčová slova:	volnočasové aktivity, sportovní tanec, zdroje financování volnočasových aktivit, projekt, žádost, KST Swing
Anotace v angličtině:	The aim of this work is to describe the sport dance as one of the leisure activities and focus on identifying opportunities for funding for sports Swing Dance Club Kroměříž. Achieving the objective corresponds to the structure of the work, which focuses on a thematic analysis of the literature and sources in the empirical part using case studies and structured interview. Chapters of the work consist of pictures of leisure activities of children and youth, social and sport dance, funding opportunities in the form of grants. The case study discusses the Swing Dance Club Kroměříž using a structured interview with a dance master Marek Dvorník.
Klíčová slova v angličtině:	free-time activities, sport dance, sources for financing free-time activities, project, application, KST Swing
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 Žádost o dotaci Příloha č. 2: Záznam rozhovoru s tanečním mistrem Markem Dvorníkem
Rozsah práce:	43 + 5 stránek příloh
Jazyk práce:	Čeština

OBSAH

ÚVOD	6
1 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	7
1.1 VOLNÝ ČAS	7
1.2 DĚTI, MLÁDEŽ A VOLNÝ ČAS.....	9
1.3 PEDAGOGIKA VOLNÉHO ČASU.....	13
2 TANEC JAKO VOLNOČASOVÁ AKTIVITA	15
2.1 SPOLEČENSKÝ A SPORTOVNÍ TANEC	15
2.2 TANEC JAKO SPORT	16
3 FINANCOVÁNÍ VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT	20
3.1 DOTACE	22
3.2 DOTAČNÍ POLITIKA EU A ČR.....	23
3.3 CHARAKTER PROJEKTŮ, ŽÁDOSTÍ O DOTACE.....	29
4 KLUB SPORTOVNÍHO TANCE SWING KROMĚŘÍŽ.....	31
4.1 CHARAKTERISTIKA KST SWING KROMĚŘÍŽ	31
4.2 FINANCOVÁNÍ KST SWING KROMĚŘÍŽ.....	32
4.3 ANALÝZA ROZHOVORU	32
ZÁVĚR	36
SEZNAM ZKRATEK	38
SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK.....	39
LITERATURA A ZDROJE.....	40
PŘÍLOHY	44

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si zvolila z toho důvodu, že se sportovní tanec stal mojí volnočasovou aktivitou a životním stylem. Cílem bakalářské práce je popsat sportovní tanec, jako jednu z volnočasových aktivit a zaměřit se na identifikaci možností jejího financování v případě Klubu sportovního tance Swing Kroměříž ze Zlínského kraje. K dosažení cíle postupuji v teoretické části práce tematickou analýzou odborné literatury a zdrojů a v empirické části práce metodou případové studie a strukturovaného rozhovoru.

V první kapitole práce se zaměřuji na vymezení kategorie volný čas, dále pak se věnuji vymezení a etapizaci věkové kategorie dětí a mládeže. Závěrem první kapitoly neopomím ani oblast pedagogiky volného času, která s organizací volného času dětí a mládeže úzce souvisí.

V druhé kapitole věnuji pozornost charakteristice tance, a to konkrétněji společenského a sportovního tance. Popisuji jak standardní, tak latinskoamerické tance, soutěže v tancích a vše, co se soutěžením v tancích souvisí.

Financování volnočasových aktivit je problematickou otázkou nejen pro jedince, ale zvláště pak pro organizátory těchto činností, kam patří i sportovní tanec. Ve třetí kapitole pojednávám o možnostech využití vypsáných programových schémat a možností dotací.

Poslední čtvrtá kapitola práce je soustředěna na Klub sportovního tance Swing Kroměříž jako na případ, se kterým čtenáře seznamuji. Velmi stručně přibližuji jeho historii, financování a prostřednictvím rozhovoru s Markem Dvorníkem i vizi jeho financování a identifikaci zájmu o podporu činnosti klubu skrze dotace.

1 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Na úvod zpracovaného tématu je třeba vymezit pojmy, které s ním souvisí. Poukazuji na to, co znamená volný čas, volnočasové aktivity, pohybová aktivita, rozdíly věkového, pohybového a tělesného rozvoje dětí a mládeže. Radka Skorunková (2011), Tomáš Čech (2002), Václav Bunc (2008) a další uvádějí ve svých publikacích obecně pojem děti a mládež. Proto ve své práci nebudu odlišovat pojmy děti a mládež. Obsahově se zaměřuji na definice jednotlivých pojmů, které směřují k pochopení významu o dané problematice.

1.1 Volný čas

O volném čase se diskutuje už od nepaměti. Pradávní lidé si hráli s tím, co jim poskytla příroda, nebo co si sami vyrobili. Šlo například o věci vyrobené z kůže, kostí, dřívka apod. I přes to, že nebyli žádné finanční prostředky a možnosti pro zajištění volného času, dokázali se lidé zabavit hrami apod. Samozřejmě ke hře využívali volný čas jen tehdy, když si zrovna nezajišťovali obživu, nebojovali o přežití anebo si nebudovali střechu nad hlavou.

Volným časem se zabývala celá řada autorů již v minulosti, mezi něž patří Aristoteles, Seneca, Platon, Tomáš Akvinský, François Rabelais, Thomasso Campanella, Jan Amos Komenský, Jean-Jacques Rousseau, Immanuel Kant, Karel Marx, Francis Bacon, Max Weber apod.

O volném čase se polemizuje již v antické době, ve starověkém Řecku, kdy první vymezení volného času promyslel Aristoteles. Volný čas chápe jako čas k přemýšlení, příležitost k diskusím s přáteli, k četbě poezie, k poslouchání hudby. Volný čas je nejvyšší hodnotou, která je spojena se svobodou a štěstím.

Aristoteles (1996), se obrací s pojmem volný čas na občany s výzvou, že volný čas mají proto, aby jej využívali ke svému zdokonalování, k dosahování stále vyšší úrovně, a to z toho důvodu, že mají právo být voleni, a občané, jako voliči, mají právo na to, aby si zvolili ty nejlepší ze svého středu. Tedy volný čas je chápán jako prostor pro sebezdokonalování.

V evropském středověku převládá dominantní postavení církve. V této době se uznává asketický vztah k životu a hodnota zbožného nicnedělání je naplněna motlitbou.

Kaplánek (2007) uvádí příklad nejstarší západní mnišské tradice podle sv. Benedikta z Nursie na přelomu 5. a 6. století. Jeho heslem bylo Ora et labora (modli se a pracuj).

V období renesance se práce stala životní dominantou. Odpočinek má sloužit k nabírání sil, aby člověk mohl pracovat. Postupně nárustem industrializace a nabývání práv občana se volný čas v životě člověka prodlužuje až do současnosti. V západních zemích můžeme v současnosti hovořit o volném čase jako čase, který zbude, když odečteme od 24 hodin čas práce a spánku.

Termín volný čas je v současnosti, kdy světu vládne angličtina, spojován také stále častěji spojován s anglickým výrazem *leisure time*. Břetislav Hofbauer (2004, s. 43) uvádí ve své knize volný čas, jako „čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život“.

Zpravidla každý si pod pojmem volný čas představí odpočinek, relaxaci, zábavu, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání apod. U dětí a mládeže je to čas mimo vyučování, který nabízí dětem velké množství aktivit a činností, které mohou ve svém volném čase vykonávat. Termín volný čas není definován jednoznačně. V knize *Člověk, práce a volný čas* Blanka Filipcová (1966, s. 28) píše: „...do volného času nepatří ty aktivity jenž jedinec musí dělat, to znamená starost o domácnost, výchova dětí, do volného času se nepočítá volný čas promarněný na schůzích a podobně...“. Volný čas může být považován skutečně za volný, pokud se nejedná o činnosti, které jedinec dělat musí. Jestliže dělá činnosti, které je nutné konat, nejedná se o volný čas, ale nutnost.

Jiřina Pávková a kol. (2002, s. 24) definuje pojem volný čas jako: „opak nutné práce a povinností, dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění.“ Pod pojmem volný čas si můžeme vybavit odpočinek, zábavu, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání apod. Naopak do volného času nepatří: vyučování, povinnosti spojené s provozem rodiny. Nejsou jimi ani činnosti, které zabezpečují biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče).

Volný čas bývá definován i jako časový úsek, který je osvobozen od povinností při výkonu sociálních rolí a má sloužit k regeneraci psychických a fyzických sil v aktivitách dle vlastního uvážení (Kratochvílová, 2005).

Volnočasové aktivity jsou zaměřeny mimo jiné na prevenci drogových závislostí, alkoholismu, kouření, kriminality a delikvence, virtuálních drog – televize, video, PC, záškoláctví, šikanování, vandalismu, xenofobie, rasismu, intolerance (Pávková, 2002).

Kvalitně strávený volný čas je protipólem kvalitního pracovního nasazení (ve škole i zaměstnání); podílí se na vytváření hodnotového systému dětí i dospělých; podporuje mnohostranný rozvoj osobnosti jedince (vůle, seberegulačních vlastností aj.); vytváří a ovlivňuje sociální vztahy, sociální interakci a komunikaci; mnohé aktivity podporují zdraví, tělesný vývoj a zdravý životní styl; působí efektivně jako prevence sociálně patologických jevů (Čech, 2002).

Hlavní problémy nekvalitně stráveného volného času můžeme spatřit:

- 1) v rodině, která neplní výchovnou funkci tak, jak by měla. Nebo neví či neumí nabídnout efektivnost pro trávení volného času,
- 2) finančních možnostech,
- 3) negativnímu vlivu sociální skupiny,
- 4) handicapu (tělesném, mentálním, sociálním),
- 5) nedostatku volného času (vysoké nároky vlivem rodičů),
- 6) nezájmu, nechuti a neschopnosti,
- 7) nesprávný výběr aktivit a činností.

Měli bychom se snažit předcházet a zároveň zabránit těmto hlavním problémům, aby nedocházelo k nekvalitnímu trávení volného času. Proto v následující kapitole uvádím, co znamená volný čas pro děti a mládež.

1.2 Děti, mládež a volný čas

Dětství je významnou vývojovou etapou od narození po dospělost. Jedná se o období, ve kterém se formuje naše osobnost. Naše osobnost je nejčastěji formována v rodině, rodinném prostředí, kamarády, spolužáky, učiteli, zájmovými kroužky apod. Člověk se neustále vyvíjí, rozvíjí, zdokonaluje ve fázi evoluční (dětství, mládí) a involuční (stáří).

Britský sociolog Anthony Giddens (1999, s. 54) uvádí, s odvoláním se na francouzského historika Philippe Ariese (1973), že „dětství“ jako zvláštní fáze vývoje jedince ve středověku neexistovalo. Na středověkých obrazech bývají děti znázorněny jako „malí dospělí“, s obličejí dospělých a ve stejném oblečení jako jejich rodiče. Děti se účastnily téže práce a zábavy jako dospělí.

Někteří odborníci mají pocit, že děti dnes „dospívají tak brzy“, že se charakter dětství znovu ztrácí. I velmi malé děti dnes například sledují stejné televizní programy jako

dospělí, takže se daleko dříve a lépe seznamují se světem dospělých, než tomu bylo v předchozích generacích (Giddens, 1999, s. 55).

Proto je důležité si osvojit, jak trávit volný čas již v dětském věku a upevnit v období dospívání. Děti nemají dostatek zkušeností, což směřuje k tomu, že se nedovedou orientovat v oblastech zájmových činností a proto potřebují nějaké nenásilné vedení (rodiče, škola). Proto děti a mládež realizují své volnočasové aktivity za podpory dospělých např. rodičů, učitelů, pracovníků volného času pozitivní vliv na celkový rozvoj osobnosti, vytváření vztahu k okolí i na přípravu v rodině, práci i v samostatném volném čase (Hájek, Hofbauer, Pávková 2008).

Řada dětí dokáže svůj volný čas trávit efektivně, organizovaně, aktivně apod. Avšak některé děti nemají kvalitní náplň svého volného času, což může v pozdějším věku vést sociálně patologickému jednání např. šikana, agrese, záškoláctví apod. Velký vliv na to, jak dítě tráví svůj volný čas je kladen na rodinu, případně dokonce i na dědičné faktory. Děti napodobují své rodiče, přebírají jejich životní styl, a tedy i způsob trávení volného času (Pávková a kol., 2008). Mezi další vlivy, které mohou výrazně ovlivnit způsob hospodaření s volným časem patří škola, učitelé, vrstevníci, kamarádi, sousedé, známí, hromadné sdělovací prostředky, literatura.

Trávení volného času dětí a mládeže ovlivňuje jejich fyzický a psychický vývoj, ale i sociální prostředí, v němž děti vyrůstají. Vývojová psychologie v této souvislosti hovoří o několika etapách, jako je předškolní věk, mladší školní věk, střední školní věk, starší školní věk a adolescence.

Předškolní věk je ohraničen nástupem dítěte do školy. V tomto období dochází k rozvoji manuální zručnosti. Dítě začíná výtvarně znázorňovat postavu člověka, která má podobu „hlavonožce“, tedy nakreslí hlavu, ze které pokračují ruce a nohy do stran. Čtyřleté dítě nakreslí člověka již s trupem. U pětiletého dítěte kresba většinou odpovídá postavě člověka reálněji. Učí se jezdit na kole, hry s míčem a stavebnicí, kreslení, modelování. Je schopné samoobsluhy. Okolo čtyř let se rozvíjí myšlení. Dítě nerespektuje zákony logiky. Jestliže vidí dvě stejné skleničky stejného tvaru, plné korálků a přesypeme korálky před ním do nižší skleničky, myslí si, že více korálků je v druhé skleničce, protože dosahuje větší výšky. Dalším typickým znakem pro předškolní věk je egocentrismus. Projevuje se tím, že si dítě zakrývá oči, aby ho druzí neviděli. Jsou schopny zapojovat svou fantazii a věří v existenci nadpřirozených bytostí. Rozumí prostorovým vztahům - nahoře, dole, blízko, daleko, učí se rozlišovat vpravo a vlevo. Zdokonalují se verbální schopnosti. Začíná mluvit v delších větách i souvětích. Začínají odmítat věci, oblečení, které je typické pro

opačné pohlaví. Hlavně chlapci nechtějí, aby vypadali jako holčičky. Předškolní dítě nemá svůj vlastní názor, a proto napodobuje dospělého, nejlépe toho, který je pro něj autoritou. Hlavní činností se stává hra, kdy dítě často napodobuje maminku, tatínka, prodavačku apod. (Šimíčková-Čížková, Plevová a kol., 2010, s. 75). Po fyzické stránce v předškolním věku (3-9 let) dochází k rozvoji svalstva, zlepšuje se koordinace svalů. Tříleté dítě chodí i běhá, padá jen zřídka. Je schopno zvládnout chůzi do schodů i ze schodů bez držení. Pohyb je pro předškoláky velmi důležitý, děti se mezi sebou navzájem poměřují, kdo je rychlejší, silnější apod. Dítě je schopno vytvářet náročnější i jemné pohyby či drobné pracovní činnosti.

Mladší školní věk začíná adaptací na nové prostředí ve škole. V počátcích školní docházky si začíná vytvářet emocionální vazbu na učitele a tím očekává, že bude mít stejnou podporu jako v rodině. Začíná se rozvíjet schopnost, vidět svět očima druhého. Dítě dokáže uvažovat o konkrétní situaci, ale nedokáže si představit jiné varianty, s nimiž se doposud nesešlo. Osvojuje si nová slova, chápe význam slov. Mladší školní věk je obdobím, které vyžaduje hodně trpělivosti ze strany rodičů i učitelů, než se dítě plně adaptuje na školní prostředí. (Šimíčková-Čížková, Petrová a kol., 2010, s. 105). V mladším školním věku (6-11 let) je potřeba velkého množství pohybu. Zlepšuje se svalová koordinace, převážně drobných svalů ruky.

Střední školní věk je fáze, kdy se dítě rozvíjí ve všech oblastech. Tuto fázi nazýváme někdy jako období přípravy na dospívání. Žák se seznamuje s okolním světem, zkoumá ho, zajímá se o svět kolem nás. Rád si čte v knihách o věcech, lidech, přírodě, zemích a vynálezech. Jakmile se dítě adaptuje na školu, nepotřebuje emocionální vazbu na učitele jako v mladším školním věku, vyžaduje spíše spravedlnost. Kolem desátého roku života přestává dítě žalovat. Naopak začíná období šikanování, třeba proto, že se dítě nějakým způsobem odlišuje od vrstevnické skupiny. Začíná se objevovat intuitivní rodičovské a pečovatelské chování. Jsou schopni se chovat k malým dětem rodičovsky, aniž by je to někdo učil (Skorunková, 2010). Ve středním školním věku (11-15 let) nastávají velké změny období pubescence, či puberty. Typické je zhoršení nervosvalové koordinace, vzrůst fyzické výkonnosti, ale i snadná unavitelnost.

Starší školní věk tzv. pubescence nebo dospívání je přechodným obdobím mezi dětstvím a dospělostí. Období pubescence lze rozlišit na fázi prepuberty (11-13 let) a puberty (13-15 let). Rozdíl spočívá v tom, že mladší děti poznávají svět, zatímco dospívající uvažují o tom, jaký by tento svět mohl nebo měl být. V období pubescence se začíná objevovat kritičnost, především v odlišném názoru od dospělých. Pubescenti mají

své představy, přání, sny jak by chtěli žít, čeho chtějí dosáhnout apod. Typická je kolísavost emočního ladění, kdy se projevuje větší napětí, proměnlivost nálad, nedostatek sebeovládání, přecitlivělost. Objevuje se fáze druhého vzdoru tzv. negativismus, dospívající často prosazuje opačný názor než rodiče a další dospělí. Ve fázi pubescence se objevuje první zamilovanost, která bývá obvykle platonická (Šimíčková-Čížková, Binarová a kol., 2010, s. 115). V období staršího školního věku (15-18, eventuelně 20 let) dozrívá pubescence, zklidňuje se tělesný růst. Pohybová koordinace je na vysoké úrovni. Tělesný vývoj u chlapců dosahuje výrazně růstu do výšky, postava mužní a získává dospělé proporce. Naopak u dívek se postava zaobluje a stává se ženskou.

Dorostový věk tzv. adolescence, tato fáze trvá přibližně od 15 do 20 let. Již v patnácti letech jsou chlapci i dívky schopni biologicky zplodit potomka, ale z hlediska sociálního a ekonomického jsou připraveni založit rodinu o mnoho let později. Zevnějšek je u adolescenta velmi důležitý. Kolem 20. roku dochází k obnovení pozitivního vztahu k rodičům. Období adolescence je typické pro ukončení studia na střední škole, nebo učilišti. Někteří nastupují do zaměstnání, jiní pokračují ve studiu na vysokých školách.

Z uvedených charakteristik jednotlivých fází dětství a dospívání je evidentní, že děti a adolescenti jsou snáze přístupní motivaci zaměřené na realizaci různých pohybových aktivit, jako jsou sportovní činnosti včetně tance. Vladislav Mužík a Petr Vlček (2010) se dle svého výzkumu domnívají, že předškolní a mladší školní věk jsou „posledními“ věkovými kategoriemi, u kterých lze poměrně snadno vhodnou motivací podchytit zájem dítěte o pohybové aktivity. Dle jejich empirických výzkumů dokládají u většiny dětí předškolního a mladšího školního věku potřebu každodenního pohybu. Potřeba pohybu u dětí mladšího školního věku nijak výrazně neklesá, ale je doplňována školními i mimoškolními aktivitami.

Zvyšování pohybové aktivity a tělesné zdatnosti vede ke zdravému vývinu jednotlivce, což je základní předpoklad jeho dalšího rozvoje v ostatních oblastech. Mnozí lidé trpí nedostatkem pohybu, obezitou, stresem, nemocemi a všem těmto problémům lze předcházet cílevědomě vedením dítěte k pozitivnímu vztahu k pohybu prostřednictvím výchovně-vzdělávacího procesu ve vyučování, ale i ve volném čase (Kršjaková, Pavlovičová, 1995).

Pohybová aktivita je důležitá zejména pro děti a mládež, protože v době vyučování převážně sedí a tím vzniká nedostatek pohybu. Zejména u mladších dětí jsou pohybové aktivity velmi účinné. Vyhovují velké potřebě pohybu a mají kompenzační význam. Rekreační pohybovou činností mohou být chvílky na správné držení těla, uvolňovací

cviky, gymnastika, pohybové hry v místnosti či venku (chůze, běh, skok, házení, chytání), překonávání přírodních překážek, provozování sportovních her, sezónní hry a zábavy (hry ve vodě, na sněhu, koupání), vycházky v rámci vyučovacího předmětu, činnosti spojené s ochranou a tvorbou ŽP (péče o veřejnou zeleň, čistota vodních zdrojů atd.), hudebně-pohybové činnosti, hry se zpěvem či hudbou, cvičení při hudbě (jazzgymnastika, aerobik, diskotance, nebo lidové a společenské tance).

Týdenní objem pohybových aktivit za poslední dvě desetiletí poklesl přibližně o 30% oproti hodnotám z osmdesátých let. Pohybový režim dětské i dospělé populace neodpovídá jejich biologickým potřebám (Bunc, 2008). Snížení předpokladů pro pohybové zatížení může být vrozené, tedy ovlivněno genetickou podmíněností, nebo získané, což může být důsledkem nevhodného životního stylu.

National Association for Sport and Physical Education (2013), uvádí doporučený minimální objem pohybových aktivit pro nejmladší věkové kategorie. Stanovuje denní minimum pohybových aktivit, které by pro předškolní věk měly činit 2 hodiny, přesněji 60 minut řízená pohybová aktivita a 60 spontánní. U mladšího školního věku uvádí, že pohybová aktivita by měla být 1 a více hodin, avšak rozdělena na více kratších úseků.

1.3 Pedagogika volného času

Pedagogika volného času bývá někdy označována jako výchova mimo vyučování, která se u nás vyvíjela už od 40. let 20. století, tzv. mimoškolní výchova. Práce se zaměřuje na volnočasové aktivity. Břetislav Houfbauer (2004, s. 57) konstatuje, že „*Bezprostředním cílem takto chápané pedagogiky volného času je rozvinutí organizace a metodiky aktivit dětí, mládeže a dospělých ve volném čase tak, aby přispívali k rozvoji jejich osobnosti i prostředí, v němž žijí.*“ - Toto pojetí, které zastává většina českých odborníků – ať už pedagogů volného času, tak i teoretiků pedagogiky (Průcha, Walterová, Mareš, 2003) – chápe pedagogiku volného času jako *jednu z pedagogických disciplín* (Čech, 2007, s. 47).

Kromě volného času, můžeme hovořit o čase vázaném. Volný čas může někdy přejít do času vázaného. Vázaný čas se od volného odlišuje tím, že se pro nás stává pravidelnou a povinnou činností. Například, pokud chceme mít nějaké výsledky, musíme se tomu věnovat pravidelně a poctivě. Někdy se píše o pedagogice volného času i jako o výchově mimo vyučování. Pedagogické ovlivňování volného času mimo vyučování, má velký význam pro oblast výchovného působení. Tato oblast zahrnuje funkci výchovnou,

vzdělávací, zdravotní i sociální. Pro pedagoga je důležité, aby dokázal vytvořit bezpečné, tvořivé ovzduší a pohodu. Nezbytnou součástí pro děti a mládež je pochopení a zájem o děti, motivace, podpora jejich nápaditosti, tvořivosti a zájem o činnost či vzdělávání. Mezi hlavní funkce volného času podle Hofbauera (2004) patří odpočinek (regeneraci pracovní síly), zábava (napomáhá regeneraci duševních sil) a rozvoj osobnosti (dochází ke spoluúčasti na vytváření kultury).

Jiřina Pávková (2002, s. 6) dělí funkce volného času na výchovnou a vzdělávací, zdravotní a sociální.

- Funkce výchovná a vzdělávací má podle Pávkové velký význam. Instituce se podílejí na rozvoji schopností dětí a mládeže, uspokojování jejich zájmů a potřeb apod. Motivují je k hodnotovému využívání volného času, k získávání vědomostí, dovedností i návyků. Na základě zkušeností si mladí lidé vytvářejí vlastní názor na svět.
- Funkce zdravotní usměrňuje režim dne tak, aby podporoval tělesný, duševní vývoj dětí a mládeže. Velký význam má pobyt na čerstvém vzduchu nebo tělovýchovná a sportovní činnost ve volném čase, která kompenzuje dlouhé sezení při vyučování. Ke zdravému duševnímu vývoji umožňujeme dětem a mládeži pobyt v příjemném prostředí, mezi oblíbenými lidmi tím, že přinášejí radost a uspokojení z činnosti, která je baví.
- Funkce sociální ovlivňuje a pečuje o volný čas dětí a mládeže. Zbavuje tímto způsobem rodiče starostí v době, kdy jsou v zaměstnání nebo mají jiné povinnosti. Významnou funkci mají zařízení, která pracují s mladšími dětmi a trvale nebo přechodně nahrazují rodinu. Konkrétně se jedná o školní družiny, dětské domovy, domovy mládeže.

Podle Pávkové (2002) nemusí být uvedené funkce zastoupeny v každé volnočasové aktivitě. Jestliže vybíráme jednotlivé aktivity, je dobré vybírat je tak, aby se v nich jednotlivé funkce objevily.

Volný čas, děti, mládež a pedagogika volného času spolu úzce souvisí. Právě pedagogika volného času může pomoci dětem a mládeži v trávení volného času cíleně, se zaměřením na konkrétní zájmové či sportovní aktivity. Jednou z takových aktivit může být i tanec.

2 TANEC JAKO VOLNOČASOVÁ AKTIVITA

Tanec je považován za jednu z nejstarších forem umění. Například Judith Hanna (1980, in Blížkovská, 1999, s. 63) vymezuje tanec jako „*lidské chování komponované ze záměrných, rytmických a kulturně zakotvených sekvencí neverbálních tělesných pohybů, které se liší od jiných motorických aktivit; tento taneční pohyb má svou specifickou hodnotu a hodnotu estetickou.*“ Tanec je pohybová aktivita, při níž jsou vyjadřovány pocity, emoce, nálady. V tanci dochází k rytmickému pohybu těla, který je doprovázen hudbou. Tanec můžeme také definovat jako pohybovou činnost, při kterém tanečník svými gesty a rytmickými pohyby vyjadřuje i své subjektivní pocity.

Tanec není jakýkoliv pohyb, ale musí splňovat určitá kritéria. Prvním z nich je záměr, který může být pohyb samotný, taneční myšlenka (koncept) nebo proces vedoucí k tanečnímu představení. Druhým z nich je rytmus, který označuje různé druhy pohybu v časové posloupnosti (Sedlák, 1990). „*Vyzývá tělo k pohybu, aktivizuje a podněcuje ho. Rytmické citění je spojením naslouchání, zpracování průběhu hudby a pohybových reakcí. Tanec je sociální jev odpovídající kulturním vzorcům, ovlivněný kulturními tradicemi, je jedním z nejvýznamnějších tvůrců identity člověka spolu s řečí, hudbou, náboženstvím*“ (Králová, Čech, 2007, s. 85).

2.1 Společenský a sportovní tanec

Nejdříve něco o tanci obecně. Prvním znakem je pohyb lidského těla. Za pomoci hudby vytváříme rytmus pohybem těla. Hudba je důležitou součástí tance, dle které se tanečník snaží vyjádřit své pocity, emoce, gesta, pohyby a postoje. Společenskému tanci předcházely tance, které vznikly ve dvorském prostředí, v městských salonech nebo na selských dvorech. V době Ludvíka XIV. se poprvé objevuje otáčení dvojice v uzavřeném držení. V období Velké francouzské revoluce tanec nebyl záležitostí vyšší společenské vrstvy, ale sdružoval všechny, kteří si chtěli zatančit. Koncem 18. Století proniká valčík a polka. V 19. století se tančí polonézy, kvapík, rejdivák, mazurky, furiant a čardáš. Později přišly tance z Anglie, střední Ameriky, Argentiny, Brazílie apod. (Krapková, Šopková, 1991).

Dnes je společenský tanec tancem dvou lidí, z nichž jeden vede a druhý jej následuje. V případě, že se jedná o soutěž ve společenském tanci, můžeme hovořit o tanci

sportovním. V posledně zmíněném kontextu jsou slovní spojení společenský tanec a sportovní tanec někdy synonymy. Řečeno jinak. Rozdíl je převážně v tom, že pokud tanec považujeme za sportovní aktivitu, tedy vykonáváme ji závodně, je pro nás sportovním tancem. Pokud ale, tuto aktivitu bereme jako volnočasovou, např. formou tanečního kurzu, je pro nás spíše tancem společenským.

2.2 Tanec jako sport

Sportovní tanec má svá pravidla a členění. Taneční sport prováděný na rekreační nebo výkonnostní úrovni je předmětem činnosti Českého svazu tanečního sportu. Stanovy (2011, s. 2) říkají, že *Český svaz tanečního sportu* (ČSTS) je občanským sdružením ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb. ČSTS je nepolitická a nezisková organizace, se sídlem v Ústí nad Labem. V zahraničním styku používá ČSTS název *Czech Dance Sport Federation*, ve zkratce CDSF.

Mezi hlavní úkoly ČSTS pro zajištění svých cílů plní tyto hlavní úkoly vytváří a rozvíjí potřebnou organizační strukturu, systém soutěží, systém metodického vedení, vzdělávání a organizace v tanečním sportu (tanečníci, trenéři a porotci), vzdělávání a organizaci aktivu funkcionářů a organizátorů soutěží, zajišťuje činnost státní reprezentace v tanečním sportu, spravuje vlastní a svěřený hmotný majetek a práva. Cílem ČSTS je vytvoření prostoru pro vhodné využívání volného času zájemců o taneční sport a tím zajištění široké základny zejména v kategoriích dětí a juniorů. Druhým cílem je zajištění špičkové úrovně českého tanečního sportu v mezinárodním měřítku (Stanovy ČSTS, 2011)

Sportovní tanec, stejně jako jakýkoliv jiný sport vyžaduje intenzivní trénink. Tanečníci získávají fyzickou kondici, zdokonalují taneční techniku, vyjadřují rytmus hudby pohybem a ukazují estetickou stránku svého pohybového projevu (Krapková, Šopková, 1991).

Pro tanečnický je tento sport většinou životním stylem, naopak pro diváky je taneční sport především nádhernou podívanou. Petr Odstrčil (2004, s. 7) říká, že především „*krásní mladí lidé v nádherných kostýmech se snaží předvést nejen správnou techniku pohybu, ale i náladu a charakter jednotlivých tanců.*“

Dle mezinárodního soutěžního programu jsou jednotlivé tance rozděleny do dvou disciplín. Mezi standardní tance patří waltz, tango, valčík, slowfoxtrot a quickstep. Latinskoamerickými tanci jsou samba, chacha, paso doble a jive.

Standardní tance

Waltz má příbuznost s rychlejším vídeňským valčíkem, proto bývá někdy označován jako pomalý valčík. Charakteristická je romantická, pomalejší hudba, která dodává pocit pohybu ve vlnách.

Tango, dříve nazývané „Tango Argentino“, je tancem jihoamerickým, který nemá zcela objasněný původ. Na rozdíl od waltzu nepoužívá švihový pohyb.

Valčík pochází z Vídně. Proto je někdy označován jako Vídeňský valčík. Má omezený počet figur, ale při jeho rychlosti se toho více stihnout nedá. Nejzajímavější figurou je točení na místě, které oficiálně nazýváme fleckerl.

Slowfoxtrot je nejklassičtější anglický tanec. Hudba je typická svou plynulostí a působí valcím a tekoucím dojmem. Velkoprostorový pohyb vychází z kyvadlového švihu, ale rozprostírá se do dálky a vytváří představu velké ploché vlny.

Quickstep, dříve nazývaný foxtrot. Mezi vlastnosti tohoto tance řadíme výbušnost, bujnost a skvělou náladu. Blízkou podobu můžeme nalézt s charlestonem, jehož prvky jsou do choreografií často zařazovány. Veselá hudba přímo nutí nohy podupávat do rytmu.

Latinskoamerické tance

Samba pochází z Afriky. Z původních rituálních tanců si ponechala vášeň, živočišnost ale i melancholii. Typickým znakem samby je vytváření – bouncingu – zhoupnutí v kolenou, který je doprovázený pohybem kyčlemi vpřed a vzad (Odstrčil, 2004).

Chacha pochází z Kuby. V hudbě se vyskytuje hra na nástroj, který Kubánci nazývají giro. U nás název zkracujeme o třetí „cha“. Tento tanec je typický svou hravostí, drzostí, koketností a flirtem.

Rumba nemá zcela jasný svůj původ. V současnosti mluvíme o „kubánské rumbě“. Charakteristickým pohybem se stal pomalý krok. Základní pohyb kyčlemi je výrazem erotického lákání i dobývání, hrdosti a vznešenosti.

Paso doble, jako jediný z tanců nepochází z černošské kultury. Tanec je španělského původu, který je stylizací boje toreadora s býkem v aréně. Zpočátku byl mužským sólovým tancem. Partnerka v tomto příběhu představuje toreadorovu muletu, nikoliv býka.

Jive vznikl z monotóních rytmů severoamerických černochů a postupným přidáváním různých stylů, jako je boogie-woogie, swing, rock-and-roll. Principem je zdůraznit měkkost, kočkovitost, hravost, a odkázanost. Hudba je ze všech tanců nejrychlejší, proto vyžaduje fyzickou zdatnost (Degen, 2003).

Soutěže v tancích

Soutěžní společenský tanec má svá soutěžní pravidla. Soutěže jsou organizovány Českým svazem tanečního sportu, který rozlišuje druhy soutěží, stanovuje strukturu soutěžního systému, věkové kategorie a výkonnostní třídy.

Druhy soutěží – postupové, taneční liga, mistrovství ČR, soutěže světového žebříčku např.: World Open, International Open, Open.

Struktura soutěžního systému - pokud se páry účastní postupových soutěží, získávají tzv. „postupové“ body, na jejichž základě postupují do vyšších výkonnostních tříd. Aby pár mohl postoupit do vyšší třídy, musí postoupit do finále a získat tak 200 bodů a 5 finálí.

Věkové kategorie - páry jsou rozděleny dle věkových kategorií, které se řídí podle mezinárodních pravidel, platných i pro Českou republiku. Přiřazení do kategorie se řídí podle věku staršího z páru. Naopak je tomu v kategorii Seniorů, kdy se přiřazení určuje podle mladšího z páru.

Výkonnostní třídy – třídy jsou rozděleny od nejnižší po nejvyšší (D, C, B, A, M). Přiřazení do třídy se řadí podle aktuální výkonnostní třídy partnera. Při rozpadu páru partnerovi zůstává třída, počet bodů a účast ve finále a partnerce dosažená třída za dobu registrovaného tancování (Odstrčil, 2004).

Věková kategorie	Věkové rozpětí	Třídy
Děti I	do 10 let	D
Děti II	10-11 let	D, C
Junioři I	12-13 let	D, C, B
Junioři II	14-15 let	D, C, B
Mládež	16-18 let	D, C, B, A, M
Dospělí	19-34 let	D, C, B, M, P (profesionálové)
Senioři I	35-44 let	D, C, B, M, P (profesionálové)
Senioři II	45-54 let	D, C, B, M, P (profesionálové)
Senioři III	nad 55 let	D, C, B, M, P (profesionálové)

Tabulka č. 1: Věkové kategorie a výkonnostní třídy (WIKIPEDIE [online], 2013)

Z uvedeného představení tanečních soutěží, struktury soutěžního systému, věkových kategorií, jež nás z pohledu cíle práce nezajímají v celém rozsahu, ale pouze do úrovně mládež ve třídách D, C, B, A, M vyplývá, že tanec jako organizovaná volnočasová aktivita může být finančně náročná, a to jak přípravy, tréninků, tak i vlastní účasti na soutěžích. Jelikož součástí cíle práce je seznámit i s jednotlivými pojmy a vytvořit tak informační bázi o možnostech získání finančních zdrojů pro rozvoj společenského tance, uvádím zde i informace o dotační politice. V následující kapitole se zaměřuji na typy financování a na jejich proces získávání.

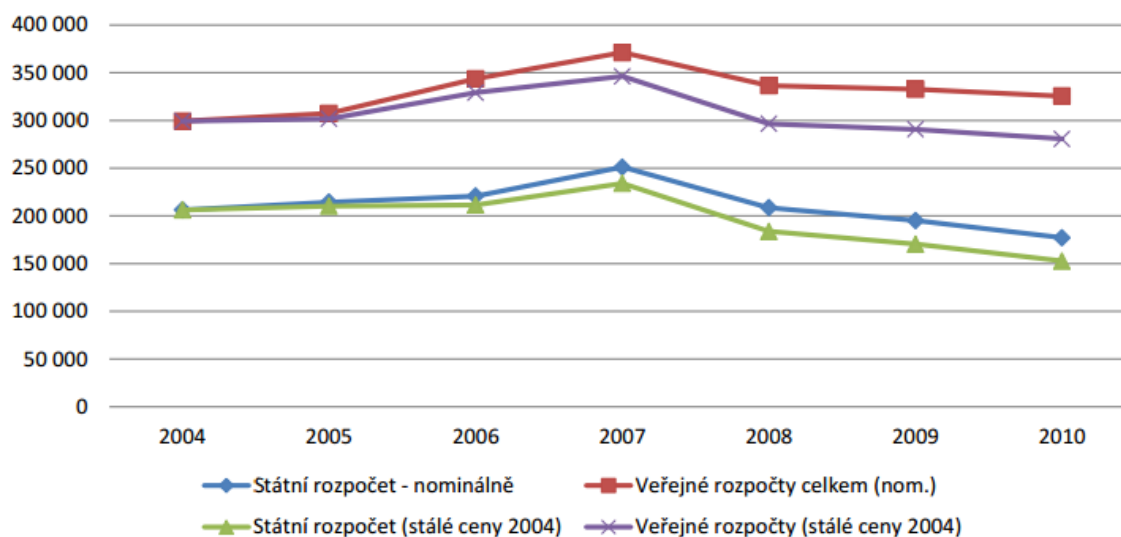
3 FINANCOVÁNÍ VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Na financování volnočasových aktivit můžeme nahlížet z hlediska různých finančních zdrojů. Tyto zdroje lze získat na základě podpory od MŠMT ČR, případně dalších ministerstev, krajů a obcí. Dochází stále více k sestupnému trendu poskytování podpory, z tohoto jsou hledány náhradní zdroje. Po vstupu České republiky do Evropské unie se objevila možnost financovat i volnočasové projekty z evropských fondů (Evropský sociální fond, Evropský fond regionálního rozvoje), které více přibližují na dalších stránkách.

Centrum pro výzkum neziskového sektoru v Brně sestavuje na základě zadání od Rady vlády pro NNO každoročně materiál „Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů“. Do tohoto průzkumu nejsou zahrnovány veškeré tzv. neziskové organizace, ale jen ty, jež Rada vlády pro NNO tímto termínem označuje, tj. občanská sdružení a jejich organizační jednotky, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy (CRDM [online], 2011).

Neziskové organizace pro děti a mládež poskytují nezbytné doplnění školských zařízení pro zájmové vzdělávání a volný čas. Poskytují dětem a mladým lidem dlouhodobé zázemí silných osobních vazeb. V řadě sdružení nejde jen o „náplň volného času“, ale o skutečnou dlouhodobou výchovnou formaci celé bytosti dítěte či dospívajícího. Nevládání nezisková organizace nebo nestátní nezisková organizace (někdy označovaná podle anglické zkratky jako NGO) je organizace zabývající se obecně prospěšnou činností, avšak nezřízovaná státem a na státu nezávislá (AZ-ENCYKLOPEDIÉ [online], 2013).

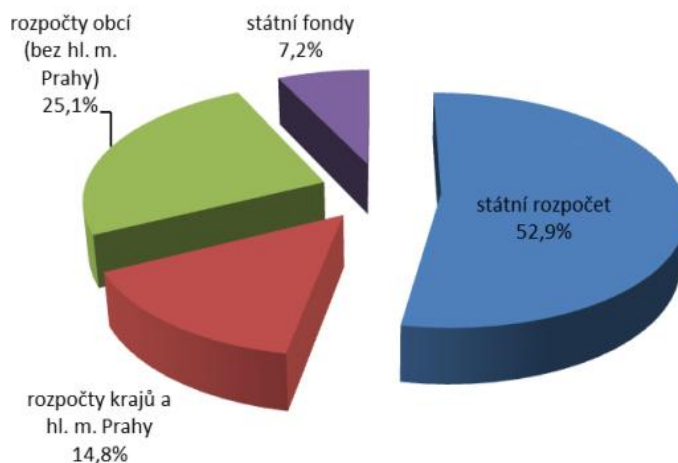
Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže z veřejných rozpočtů

Graf 1: Přehled financování z veřejného rozpočtu (VLADA [online], 2011)

Z uvedeného grafu vyplývá, že financování volnočasových aktivit dětí a mládeže z veřejných rozpočtů začalo stoupat v roce 2007 a mírně klesat až do roku 2010.

V neziskovém sektoru sdružení dětí a mládeže figurují pouze náklady, nepřipočítávají si do ocenění svých aktivit žádný zisk. Činnost je poskytována buď zcela zdarma, nebo se na nákladech v určité míře podílejí členové, účastníci – formou členských příspěvků, vstupného, zápisného atd.

Graf 2: Srovnání celkové výše dotací poskytnutých NNO z jednotlivých úrovní veřejných rozpočtů a státních fondů (VLADA [online], 2011)

V případě členských sdružení dětí a mládeže můžeme na tato sdružení nahlížet jako na formu dobrovolné práce. Dobrovolná práce šetří prostředky z veřejných rozpočtů. Česká rada dětí a mládeže uvádí ve své ekonomické analýze (2011, s. 30), že volnočasové aktivity mají čím dál více širší rozměr a cíle, kterými jsou „rozvoj sociálních dovedností, rozvoj praktických dovedností, občanskou výchovu, umění kooperace v rámci týmu, prevenci kriminality, protialkoholní a jinou primární protidrogovou prevenci, výsledky dobrovolné práce vykonané samotnými členy sdružení pro společnost atd.“

Dobrovolnická sdružení pro děti a mládež jsou na podpoře z MŠMT velmi závislá. Pokud by došlo k jejímu snížení nebo úplnému vymizení, vedlo by to k úbytku práce s dětmi a mládeží. Proto se neustále hledají jiné zdroje financování, avšak ty zatím nepřispívají na běžnou každodenní činnost sdružení pro děti a mládež (CRDM [online], 2011).

Většinou mají právní formu občanských sdružení, což jsou nevládní, neziskové organizace. Činnost občanských sdružení je upravena zákonem o sdružování občanů č.83/1990 Sb. Kromě financování prostřednictvím neziskových organizací, existují samozřejmě další způsoby financování – dotace, granty, půjčky, výzvy, tendry, výběrová řízení. Mluvíme o způsobech financování ze státního rozpočtu, nebo veřejných fondů. Jednou z možností financování jsou právě dotace, o kterých hovořím v následujících kapitolách.

3.1 Dotace

Jak jsem již zmínila, jedním ze zdrojů financování volnočasových aktivit jsou právě dotace. Dotací se rozumějí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Za dotaci se rovněž považují bezúplatná plnění poskytnutá na stanovený účel ze zahraničí z prostředků Evropského společenství nebo z veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu. Dotací může být rovněž prominutí části poplatků, pokud to právní předpis umožňuje a příslušný orgán stanovil prominutou část poplatků za dotaci.

Státní rozpočet poskytuje do rozpočtů na nižších úrovních (tj. do rozpočtů krajů a obcí) především nenávratné dotace, které mohou být poskytnuty jako běžné dotace, kapitálové dotace nebo návratné finanční výpomoci, které jsou většinou bezúročné a jsou zpravidla poskytovány účelově (Novotníková, 2005).

O dotace z fondu EU mohou žádat jakékoliv subjekty, organizace a instituce - podnikatelé, podniky nejrůznější velikosti, obce, kraje, ministerstva, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další. O dotace mohou též požádat malé (do 50 zaměstnanců) i střední podniky (do 250 zaměstnanců) (Strukturální fondy EU [online], 2007-2013).

Proces získávání dotace se skládá z kroků:

1. podání registrační žádosti - koncepce projektového záměru pro vybraný operační program,
2. podání plné žádosti se všemi povinnými přílohami - podrobné zpracování projektu vč. studie proveditelnosti, analýzy nákladu a užitku, marketingové analýzy apod.,

3. realizace projektu a jeho průběžný monitoring,
4. závěrečná zpráva a její prezentace u poskytovatele dotace,
5. žádost o vyplacení dotace,
6. vyplacení dotace.

Dotace lze získat z různých dotačních titulů. V následujícím textu se zaměřím na různé druhy fondů, ze kterých lze dotace získat, avšak ne všechny pokrývají volnočasové aktivity. Každopádně je důležité pro získání komplexního přehledu uvést všechny možnosti.

Rozdíl mezi dotací a grantem tkví v tom, že u dotací spočívá v uhrazení částky nákladů z 90% formou dotace a z 10% z vlastních zdrojů. Naopak u grantů je 100% pokrytí nákladů, které s projektem souvisí. Příjemci grantů jsou většinou soukromé nebo veřejné subjekty, výjimečně také jednotlivci, které Evropská komise vybere na základě prokázané schopnosti úspěšně provést konkrétní projekt.

Vzhledem k tomu, že se granty poskytují v mnoha oblastech, liší se také podmínky pro jejich získání. V každém případě je důležité si pečlivě prostudovat zadávací specifikace pro získání konkrétního grantu. Přesto lze uvést některé obecné zásady, které se vztahují na všechny případy (EUROPEAN COMMISSION [online], 2012).

Granty jsou doplňkovým financováním. Evropská unie financuje projekty pouze částečně. Jenom v případě některých projektů mimo území Evropské unie je možné získat plné financování. Jsou určeny na financování určité operace, aniž by přinesly zisk příjemcům. Nemohou být poskytnuty zpětně na činnosti, které již byly provedeny. Kromě toho lze na jednu akci poskytnout pouze jeden grant (EUROPEAN COMMISSION [online], 2012).

3.2 Dotační politika EU a ČR

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské **politiky hospodářské a sociální soudržnosti**. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Česká republika má pro programovací období 2007-2013 k dispozici doposud největší balík prostředků v přepočtu na obyvatele, které může čerpat pro další rozvoj a pomoc svým regionům. V České republice směřuje podpora do tzv. regionů soudružnosti –

jedná se o sdružené kraje, které vytvářejí větší celky – viz obrázek č. 1. (STRUKTURÁLNÍ FONDY EU [online], 2007-2013).

Obrázek č. 1: Česká republika – přehled regionů soudržnosti

(ČESKO-NUTS2 [online], 2012)

Na základě vytvořeného projektu mohou o finanční prostředky z fondů Evropské unie žádat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravních infrastruktur, neziskové organizace, školy, výzkumná centra atd. (STRUKTURÁLNÍ FONDY EU [online], 2007-2013).

Dotace jsou poskytovány na rozvojové projekty žadatelů, které mají širší sociální nebo ekonomický přínos. Projekty přispívající např. ke vzniku inovací, rozvoji lidských zdrojů, k revitalizaci prostředí, posílení konkurence schopnosti ČR apod.

Politika Evropské unie má tedy dva hlavní nástroje a to dva strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond), které vznikly v 70 letech a Fond soudružnosti vytvořený v roce 1994 (EUROSKOP [online], 2007-2013). **Evropský fond pro regionální rozvoj** (ERDF) - podporuje zlepšení infrastruktury členských zemí, investice do tvorby nových pracovních míst odporu malým a středním podnikatelům. **Evropský sociální fond** (ESF) - projekty vedoucí ke zvýšení zaměstnanosti regionů a projekty zaměřené na rozvíjení lidských zdrojů a trhu práce. **Fond soudržnosti** (FS) - poskytuje finanční příspěvky na projekty v oblasti životního prostředí a dopravní

infrastruktury. (STRUKTURÁLNÍ FONDY [online], 2007-2013).

Ministerstvo financí ČR jako platební orgán koordinuje řízení finančních toků prostředků poskytnutých z rozpočtu Evropské unie Národnímu fondu a spravuje tyto prostředky. Účty peněžních prostředků Národního fondu vede Ministerstvu financí České republiky Česká Národní banka, pokud Ministerstvo financí ČR nerozhodne jinak (Novotníková, 2005). **Národní fond** je pak souhrnem peněžních prostředků, které svěřují Evropská společenství České republice k realizaci programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, s výjimkou podpory pro rozvoj venkova.

Česká republika pak disponuje tzv. státní fondy, které se zřizují jako právnické osoby pro finanční zabezpečení zvláště stanovených úkolů a hospodaření s prostředky pro ně určenými. Název státního fondu musí obsahovat označení „státní fond“. V zákoně, kterým se státní fond zřizuje, musí být stanoven orgán, do jehož působnosti státní fond patří, stanoveny finanční zdroje státního fondu, způsoby jejich použití a stanoven způsob financování správních výdajů státního fondu.

Vedle programů administrovaných na národní úrovni, mezi něž patří zejména sektorové a regionální operační programy, existují ještě takzvané programy komunitární. Hlavní rozdíl zde spočívá v tom, že projekty předkládané v těchto programech žadatel o podporu posílá přímo do Bruselu, kde probíhá celý administrativní proces jejich selekce. Předkladatel zde tedy nesoutěží o podporu pouze s projekty předkládanými subjekty z ČR, ale také ze všech dalších participujících států. Příkladem komunitárního programu je například program Culture. O podporu z programu Culture mohou žádat veřejné nebo soukromé subjekty, registrované v jednom z participujících států programu, činné v kulturní oblasti, neziskové subjekty, případně subjekty zabývající se neziskovou činností v kulturní oblasti. Příkladem jsou např. galerie, orchestry, taneční a divadelní soubory, nadace, kulturní spolky, univerzity, municipality (DOTACE EU [online], 2011).

Členské země EU si dojednávají s Evropskou komisí **operační programy (OP)**, které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představujících průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států.

Česko si pro nynější období vyjednalo 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tématicky (např. na dopravu, vědu a vzdělávání, zaměstnanost, životní prostředí) a sedm zeměpisně (na Středočeský kraj, Střední Moravu, Moravskoslezsko atd.).

Ostatní OP umožňují přeshraniční, meziregionální a nadregionální spolupráci či zajišťují technické, administrativní a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti (Strukturální fondy EU [online], 2007-2013).

Pro období 2007 - 2013 je v České republice využíváno 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky HSS.

Na léta 2007 – 2013 byly stanoveny 3 cíle, do kterých půjdou peníze z těchto fondů:

- Cíl Konvergence
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- Cíl Evropská územní spolupráce

Dále se zaměřím na - Cíl Konvergence, který spočívá zejména v podpoře hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hl. m. Prahy a je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Tento cíl stanovuje sedm regionálních operačních programů (dále jen ROP) na úrovni regionů soudržnosti NUTS II a osm tematických operačních programů (dále jen OP). S ohledem na téma práce se zaměřím na tematické operační programy. Existuje mnoho tematických operačních programů např. OP doprava, životního prostředí, podnikání a inovace, výzkum a vývoj pro inovace, integrovaný operační program, technická pomoc. Především se zaměřím na lidské zdroje a zaměstnanost, vzdělávání pro konkurenceschopnost a dalšího vzdělávání.

– OP Lidské zdroje a zaměstnanost zahrnuje snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech.

– OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost se podílí na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Regionální operační program NUTS II Střední Morava je určen pro region soudržnosti Střední Morava sestávající z Olomouckého a Zlínského kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především

prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží (Eu fondy[online], 2008).

Na následující stránce je finanční tabulka NSRR – indikativní roční alokace podle fondů a programů (EUR, běžné ceny), kde je vyznačena Střední Morava a operační programy – Zaměstnanost a lidské zdroje, vzdělávání pro konkurenceschopnost od roku 2007 – 2013 (Tabulka č. 2).

Operační program	Fond	Celkem	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Příspěvek Společnosti									
ERDF a FS									
OP Podnikání a inovace	ERDF	3 041 312 546	377 345 254	395 906 354	414 548 594	434 062 564	453 585 440	473 037 352	492 826 988
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	2 070 680 884	256 915 918	269 553 263	282 245 851	295 531 959	308 824 129	322 067 985	335 541 779
OP Životní prostředí	ERDF	4 917 867 098	610 175 305	640 188 999	670 333 897	701 888 402	733 457 306	764 911 464	796 911 725
	FS	4 215 384 886	523 970 060	549 384 640	574 914 162	601 630 760	628 364 549	655 007 331	682 113 384
OP Doprava	ERDF	5 774 081 203	716 408 494	751 647 653	787 040 861	824 089 092	861 154 228	898 084 641	935 656 234
Integrovaný operační program	ERDF	1 170 443 650	144 178 837	151 662 639	159 174 961	167 045 895	174 914 962	182 748 693	190 717 663
Regionální operační programy	FS	4 603 637 553	572 229 657	599 985 014	627 865 900	657 043 197	686 239 266	715 335 948	744 938 571
	ERDF	1 553 010 664	192 686 939	202 164 946	211 684 389	221 648 970	231 618 096	241 550 989	251 656 335
Střední Čechy	ERDF	4 659 031 986	578 060 815	606 494 841	635 053 166	664 946 907	694 854 290	724 652 965	754 969 002
Jihozápad	ERDF	559 083 839	69 367 298	72 779 381	76 206 380	79 793 628	83 382 515	86 958 356	90 596 281
Severozápad	ERDF	619 651 254	76 882 089	80 663 814	84 462 070	88 437 939	92 415 621	96 378 844	100 410 877
Jihovýchod	ERDF	745 911 021	92 547 536	97 099 824	101 672 012	106 458 000	111 246 172	116 016 940	120 870 537
Severovýchod	ERDF	704 445 636	87 402 795	91 702 020	96 020 039	100 539 972	105 061 969	109 567 528	114 151 313
Moravskoslezsko	ERDF	656 457 606	81 448 769	85 455 123	89 478 991	93 691 019	97 904 969	102 103 603	106 375 132
Střední Morava	ERDF	716 093 217	88 847 947	93 218 257	97 607 672	102 202 340	106 799 104	111 379 161	116 038 736
OP Technická pomoc	ERDF	657 389 413	81 564 381	85 576 422	89 606 002	93 824 009	98 043 940	102 248 533	106 526 126
	ERDF	243 835 110	30 253 392	31 741 516	33 236 144	34 800 663	36 365 896	37 925 439	39 512 060
ESF									
OP Zaměstnanost a lidské zdroje	ESF	1 811 845 772	224 801 428	235 859 105	246 965 120	258 590 464	270 221 113	281 809 486	293 599 056
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	1 811 845 772	224 801 428	235 859 105	246 965 120	258 590 464	270 221 113	281 809 486	293 599 056

Tabulka č. 2: Finanční tabulka NSRR – indikativní roční alokace podle fondů a programů (MINISTERSTVO FINANCÍ ČR [online], 2007).

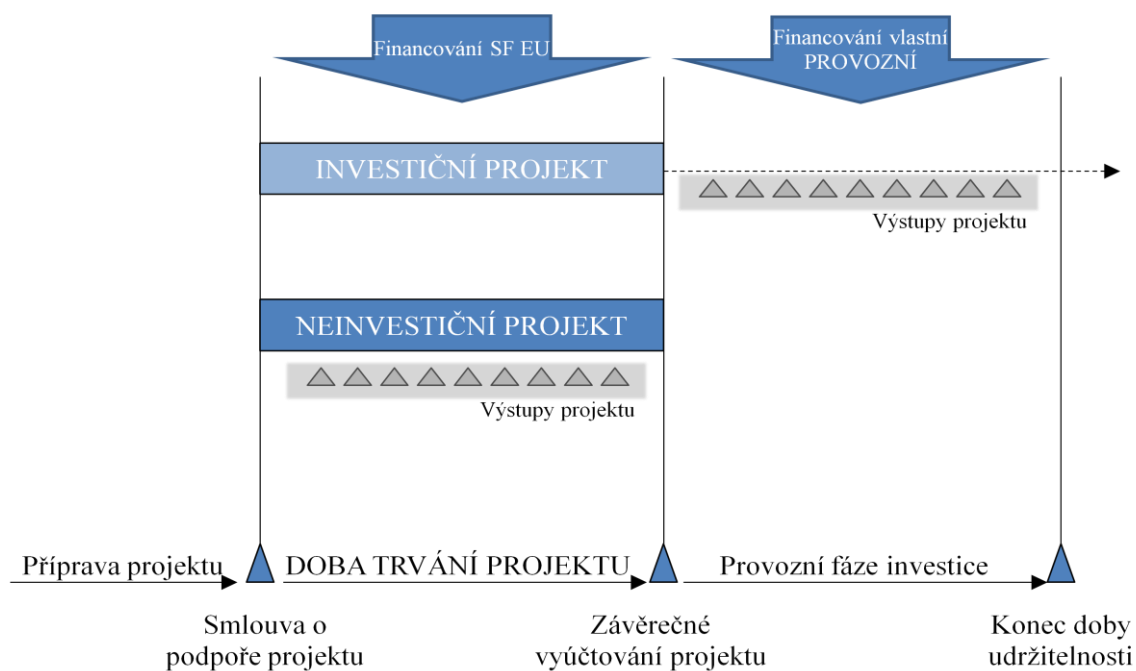
3.3 Charakter projektů, žádostí o dotace

Projekt bývá často definován jako série aktivit, které jsou zaměřené na to, aby byly naplněny jasně specifikované cíle do určitého času a v rámci definovaného rozpočtu. Projekty mohou mít různý rozsah, cíle i záměry. Menší projekty mohou obsahovat skromnější finanční zdroje a trvat jen několik měsíců. Na druhé straně velké projekty mohou zahrnovat mnoho milionů eur (Kantor, Marek, 2009). Rozlišujeme dva typy projektů, a to projekty investiční a neinvestiční.

Projekty *investiční* (tzv. tvrdé projekty) jsou primárně zaměřeny na pořízení investičního majetku, který dále slouží jako nástroj k realizaci výstupů a naplňování cílů projektu. Neměli bychom však nikdy zapomínat, že smyslem těchto projektů není pouze fyzická realizace konkrétní stavby (školy, respektive hotelu), ale pořízení nástroje pro umožnění provozování dalších veřejně prospěšných aktivit (zvýšení úrovně vzdělávání, respektive tvorba nových pracovních míst v odvětví cestovního ruchu a zvýšení příjmu regionu turismu).

Naopak projekty *neinvestiční* (tzv. měkké projekty) se zaměřují na podporu realizace činností, kde pořizování majetku je pouze podpůrnou záležitostí a je značně omezeno.

Z podstaty uvedené definice je zřejmé, že zatímco u projektů neinvestičních se efekty (výstupy) projeví již v průběhu projektu (po dobu jeho trvání), u investičních až po jejich ukončení (po dobu trvání projektu budujeme nový hotel, ale pracovní místa pro nové zaměstnance můžeme zřídit až po jeho dokončení a kolaudaci). Proto u projektů investiční povahy sledujeme navíc ještě tzv. provozní fázi, kde je kontrolováno (monitorováno), nakolik žadatel plní výstupy, ke kterým se ve smlouvě o poskytnutí dotace zavázal (Kantor, Marek, 2009).

Obrázek 2: Rozdíly v realizaci investičních a neinvestičních projektů (Kantor, Marek, 2009)

Dostala jsem možnost nahlédnout do žádosti o neinvestiční dotaci z Fondu kultury Zlínského kraje na podporu kulturních aktivit, ze které jsem vyhotovila stručný přehled o tom, co by žádost o dotaci měla obsahovat (Příloha č. 1).

4 KLUB SPORTOVNÍHO TANCE SWING KROMĚŘÍŽ

V předchozích částech jsem vymezila jednotlivé pojmy, týkající se volného času, možností financování volnočasových aktivit, sportovního tance apod. Cílem empirické části práce je identifikovat za použití případové studie zkušenosti Klubu sportovního tance Swing Kroměříž s možnostmi financování jeho aktivit, a to jak volnočasových, tak sportovních, se zaměřením na použití dotací a identifikovat zájem o pomoc s přípravou dotací, jež by pomohly spolupráci KST Swing Kroměříž se základními školami, gymnázii či středními školami Zlínském kraji. KST Swing Kroměříž by na základě získaných finančních zdrojů mohl poskytovat školám např. výuku společenského tance, předtančení na různých plesových a jiných akcích. Proškolení pracovníci by učili děti a mládež základy sportovního tance, které by byly dobrým podkladem pro trávení volného času.

Díky pomoci při rozvoji v oblasti společenského tance, by taneční klub získal finanční prostředky. Získané dotace by byly použity i na financování tanečního klubu (např. pořádání soutěží, soustředění, nájemné, na soutěžní licenci ČSTS, cestovné dojíždějícím trenérům).

Pro získání informací aplikuji metodu případové studie (Švec a kol. 2009, s. 212-220). Podklady pro zpracování případové studie získávám z analýzy dokumentů KST Swing Kroměříž a z rozhovoru s tanečním mistrem Markem Dvorníkem. Štefan Švec a kol. (2009, s. 116, 213) ve své knize podle Kerlingera (1972, s. 458) uvádí, že rozhovor neboli „*Interview je přímá interpersonální interakční situace sociálních rolí, ve které se jedna osoba, interviewer, ptá druhé osoby, respondenta, otázkami určenými pro získání odpovědí vhodných k řešení výzkumného problému*“.

4.1 Charakteristika KST Swing Kroměříž

Klub sportovního tance Swing Kroměříž, o. s. (dále KST Swing Kroměříž) je souborem Domu kultury v Kroměříži, který se věnuje soutěžním latinskoamerickým a standardním tancům pro všechny věkové kategorie jako jsou děti, junioři, mládež, dospělí i senioři

KST Swing v roce 2009 oslavil 40. let od svého založení, což vypovídá o jeho dlouholeté tradici a kvalitě. KST Swing byl založen v roce 1969 partou nadšenců, která se tancem zabývala více jak 10 let. Od 70. let minulého století vedli klub manželé Henzélyovi, kteří se věnovali především skupinovým předtančením, se kterými měli

v rámci ČR velké úspěchy. V polovině 90. let manželé Henzélyovi z KST Swing odcházejí a vedení přebírá současný vedoucí klubu a trenér Marek Dvorník. V roce 2010 do klubu přichází mistři Evropy a vicemistři světa, taneční pár Kateřina Kolmanová a Radim Přádka, kteří se podílí na chodu klubu a trenérské činnosti.

Klub sportovního tance Swing Kroměříž nabízí nejrůznější taneční vystoupení jako např.: formace – latinské, standardní; latinsko-americké a standardní ukázky, různé taneční show (KST SWING [online], 2004).

4.2 Financování KST Swing Kroměříž

KST Swing Kroměříž vystupuje jako nezisková organizace. Toto občanské sdružení má ve svém rozpočtu uvedené výdaje za nájem, semináře s interními i externími trenéry, akce, prázdniny a ostatní výdaje. Nájem platí za tři dostupné sály (malý, střední, velký sál) při Domu kultury v Kroměříži. Výdaje klubu jsou za semináře latinsko-amerických tanců pod vedením interních trenérů Radima Přádky a Kateřiny Kolmanové a externí trenérky standardních tanců Renaty Mrázové. Spadají sem i výdaje za akce jakými jsou soutěže, Dance show (přehlídka různých tanečních stylů), Kroměřížský taneční festival (soutěž nejlepších tanečníků v ČR až po mezinárodní třídu), závěrečná akademie, vánoční akademie (vystoupení pro rodiče a veřejnost). Do ostatních výdajů jsou zařazeny poplatky za vedení účtu, registrace ČSTS za soutěžní licenci pro členy klubu, údržba domény, pronájem datového prostoru, propagace tanečního klubu, taneční formace.

Mezi příjmy klubu patří členské příspěvky, sponzorské dary, dotace (získané od kraje, města), vystoupení. Dalším možným příjmem je malá sleva na nájmu avšak od dalších let má taneční klub snížený nekomerční nájem.

Ze získaných informací lze posoudit, že výdaje klubu přesto převažují nad příjmy. V roce 2013 má klub 69 aktivních členů, 71 pasivních členů a 3 členy orgánu (Zapletal, 2011).

4.3 Analýza rozhovoru

Dle odpovědí z rozhovoru tanečního mistra Marka Dvorníka konstatují, zda by klub byl schopen zajistit proškolené pracovníky na oblast sportovního tance. Jestli by uvítal získání dotací prostřednictvím výuky sportovního tance na školách, zda by se dal tento

námět realizovat a jaké prostředky již byly klubu poskytnuty. Výsledkem je závěr, zda by byl daný námět realizovatelný, jestli by jej bylo možno aplikovat, případně dále rozvinout.

Připravila jsem si otázky na téma trávení volného času, kvalifikace pro výuku a financování. Rozhovor jsem prováděla v klidném prostředí a měla jsem dostatek času na zaznamenávání odpovědí. Předem připravené otázky jsem pokládala panu Dvorníkovi a zaznamenávala si je na papír, po té jsem je přepsala do elektronické podoby. Používala jsem otázky otevřené, polouzavřené a uzavřené. Otázky rozhovoru a jeho záznam je součástí Přílohy č. 2 práce.

1) Otázky z oblasti **trávení volného času**, jsem zjistila následující informace:

Marek Dvorník, mistr v latinskoamerických tancích se už jako kluk věnoval nějakému sportu. Hrál tenis, házenou, zaujal ho disco tanec a přes trenéra pana Henzélyho, který byl v té době jedním z nejlepších tanečních mistrů v české republice se dostal k latinsko-americkým tancům. Díky trenérovi se stal tanec pro něj spíše sportem, kterému se věnoval naplno. Dle Marka Dvorníka je sportovní tanec dobrým předpokladem pro trávení volného času. Říká, že: *„volnočasová aktivita spojená s pohybem je dobrou aktivitou, zejména v dnešní době, kdy děti ve školách berou tělocvik jen jako nutné zlo a snaží se mu všemožně vyhýbat“*. Přístup dětí ke sportu je jiný na základní a střední škole.

Sportovní tanec jako volnočasová aktivita je dobrý, protože v sobě spojuje umění a sport a tedy umožňuje člověku zvyšovat fyzickou kondici, ale přináší i umělecký zážitek a prožitek, což je v dnešní době také velmi důležité. Sportovní tanec může omezit výskyt delikventního chování. Vychází z mnohaletých zkušeností při vedení tanečních kurzů.

Dotazovala jsem se, zda jeho žáci přistupují ke sportovnímu tanci spíše jako k volnočasové aktivitě, nebo sportu. Dotazovaný odpověděl, že záleží na věku a někdy i na rodičích. U těch nejmenších (5-12 let) je to spíše bráno jako koníček, kdy se tréninku věnují 1x maximálně 2x týdně. U starších se snaží motivovat své žáky, aby aktivně přistupovali k tréninku a připravovali se na soutěže.

Taneční klub je členem ČSTS, který sdružuje převážnou většinu všech tanečních klubů či škol v České republice a vytváří tak prostředí, ve kterém jsou stanoveny jasná pravidla pro konání tanečních soutěží. Z toho je pak patrné, že jedním z cílů klubu je vychovávat vynikající tanečníky, kteří budou úspěšní nejen na regionální úrovni, ale i národní či mezinárodní.

2) Další otázky jsem směřovala ke **kvalifikaci pro výuku:**

Zmínila jsem se, zda by byl klub schopen zajistit proškolené pracovníky pro výuku na základních školách, gymnáziích či středních školách. Dle respondenta by byl klub schopný zajistit proškolené pracovníky pro výuku, ale je to i otázka financí. Pokud by se zajistil příjem pro pracovníka, pak by to bylo možné.

Sportovní tanec je vhodný pro všechny věkové kategorie, které jsem již uváděla. Avšak je nutné zohlednit zdravotní stav.

Klub se zaměřoval vždy spíše na mládež, ale tento přístup je dlouhodobě neudržitelný. Je to kvůli absenci vysokých škol v Kroměříži. Proto se taneční klub rozhodl zaměřit na děti, což sice z hlediska viditelných výsledků, je běh na dlouhou trať, ale je zde možnost s nimi déle pracovat a dosáhnout lepších výsledků. Nelze jednoznačně posoudit, pro kterou školu by byla výuka více realizovatelná. Musel by se provést průzkum.

3) V poslední části se zabývám otázkami **financování.**

Taneční klub jako občanské sdružení patří mezi neziskové organizace a hlavním příjmem klubu jsou členské příspěvky, dále pak dotace z města Kroměříže, Zlínského kraje, Nadace Děti-kultura-sport a sponzorů. Dotacemi z EU, či švýcarskými, nebo norskými fondy se klub ještě bohužel nezabýval. Tyto zdroje jsou taneční klub z administrativní náročnosti obtížně dosažitelné.

Dotace začal klub využívat, kdy se z klubu muselo udělat občanské sdružení, což je asi 2-3 roky zpět. Do té doby byl klub součástí Domu kultury jako zájmové sdružení a nebyla tedy možnost o dotace žádat, protože neměl právní subjektivitu.

V letech 2010, 2011, 2012 se žádalo o dotace město Kroměříž. V roce 2011, 2012 se žádalo o finanční zdroje ze Zlínského kraje a také v roce 2012 z nadace Děti-Kultura-Sport. Jednalo se o projekty týkající se taneční soutěže, či festivalu a dále na provozní činnosti.

Taneční klub KST Swing Kroměříž, byl téměř vždy úspěšný v získání dotací pro klub, pokud nebyl úspěšný, tak šlo spíše o nedostatek finančních prostředků z města, kraje a nadace. Žádost o dotaci si klub administroval sám, nepotřeboval k tomu externí firmu. Pokud by ovšem žádal o dotace z EU, musel by externí firmu vyhledávat.

Pokud by klub získal dotace na účelově poskytnuté prostředky využil by je k financování na soutěž či provoz. Pokud by se jednalo o finanční prostředky, bez stanoveného účelu, využil by je k rozvoji klubu.

Dle pana Marka Dvorníka by námět pro výuku na školách mohl být realizovatelný.

Klub by chtěl momentálně získat dotace na velmi úspěšný projekt Danceshow a výstavbu nového tanečního studia.

Z rozhovoru jsem zjistila, že klubu již byly dotace od města, kraje či nadace poskytnuty, ale stále by měl zájem získat co nejvíce podpory po finanční stránce. Podle Marka Dvorníka je dobrým nápadem realizovat výuku na školách ovšem pokud bude dostatek finančních zdrojů na podporu proškolených pracovníků.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce je popsat sportovní tanec, jako jednu z volnočasových aktivit a zaměřit se na identifikaci možností jejího financování v případě Klubu sportovního tance Swing Kroměříž.

První kapitola se zabývala volnočasovými aktivitami z hlediska toho, co znamená volný čas, volnočasové aktivity, pohybová aktivita, rozdíly věkového, pohybového a tělesného rozvoje dětí a mládeže. Řada dětí nedokáže svůj volný čas trávit efektivně, organizovaně a aktivně, což může vést k sociálně patologickému jednání. Obsahově jsem se zaměřila na definice jednotlivých pojmů, které souvisejí s volnočasovými aktivitami, volným časem, pohybovou a tělesnou aktivitou a právě tyto pojmy jsem směřovala k pochopení významu o dané problematice.

Druhá kapitola se zabývá tancem jako uměleckou volnočasovou činností. Uvedla jsem rozdíl mezi tancem společenským a sportovním, kdy i sportovní tanec je jednou z možných způsobů volnočasových aktivit. V tomto případě mluvíme o rozdělení sportovních tanců dle mezinárodního soutěžního programu na tance standardní a latinskoamerické. Soutěžní společenský tanec má svá určitá pravidla soutěže, které jsou organizovány ČSTS.

Třetí kapitola se zabývá financováním volnočasových aktivit neziskových organizací. Zaměřila jsem se na možnosti financování prostřednictvím dotací, protože jsou jednou z nejběžnějších forem získání finančních zdrojů pro občanská sdružení. K tématu práce se vztahují především tematické operační programy lidské zdroje a zaměstnanost nebo vzdělávání pro konkurenceschopnost. Využít by se dalo i evropského programu Culture o který mohou žádat neziskové organizace. Vymezuji i charakter projektů, žádostí o dotace a v příloze uvádím i názorný příklad, jak by měla žádost o dotaci vypadat.

Čtvrtá kapitola obsahuje informace o tanečním klubu KST Swing Kroměříž. Cílem empirické části práce bylo identifikovat za použití případové studie zkušenosti tanečního klubu KST SWING s možnostmi financování jeho aktivit, a to jak volnočasových, tak sportovních se zaměřením na použití dotací. Zde jsem měla možnost nahlédnout do rozpočtu klubu a vytvořit si představu o tom, jaké má klub náklady a výnosy. Jednotlivé položky jsem uvedla pouze obecně a zjistila jsem, že náklady převažují nad výnosy. V závěru bakalářské práce jsou zpracované odpovědi tanečního mistra v latinskoamerických tancích Marka Dvorníka, které jsem získala prostřednictvím

strukturovaného rozhovoru s cílem identifikovat zájem KST Swing Kroměříž o výuku tance na základních školách, gymnáziích či středních školách, jež by byla podporovaná z dotace. Otázky jsem formulovala na témata trávení volného času, financování, kvalifikace a výuka. Z interview jsem zjistila, že klubu již byly dotace od města, kraje či nadace poskytnuty, ale stále by měl zájem o další finanční podporu na rozvoj svých činností. Podle Marka Dvorníka je dobrým nápadem realizovat výuku na školách ovšem pokud bude dostatek finančních zdrojů na podporu proškolených pracovníků.

SEZNAM ZKRATEK

CDSF – Czech Dance Sport Federation

ČR – Česká republika

ČSTS – Český svaz tanečního sportu

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF – Evropský sociální fond

EU – Evropská unie

FS – Fond soudržnosti

KST SWING – Klub sportovního tance Swing

MŠMT – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

NASPE – National Association for Sport and Psychical Education

NNO – Národní nezisková organizace

NSRR – Národní strategický referenční rámec

OP – Operační program

ŽP – Životní prostředí

SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK

Graf č. 1 – Přehled financí z veřejných rozpočtů

Graf č. 2 – Srovnání celkové výše dotací poskytnutých NNO z jednotlivých úrovní veřejných rozpočtů a státních fondů

Obrázek č. 1 – Česká republika – přehled regionů soudržnosti

Obrázek č. 2 – Rozdíly v realizaci investičních a neinvestičních projektů

Tabulka č. 1 – Věkové kategorie a výkonnostní třídy

Tabulka č. 2 – Finanční tabulka NSRR – indikativní roční alokace podle fondů a programů

LITERATURA A ZDROJE

- ARISTOTELEŠ. *Fyzika*. [překl.] A. Kříž. Praha: Petr Rezek, 1996. ISBN 80-86027-03-1.
- AZ-ENCYKLOPEDIIE. Nezisková organizace. *Az-encyklopedie.info* [online]. ©2013 [cit. 2013-03-31]. Dostupné z: http://www.az-encyklopedie.info/n/15188_Nevl%C3%A1dn%C3%AD_neziskov%C3%A1_organizace/
- BLÍŽKOVSKÁ, Jaroslava. *Úvod do taneční terapie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 103 s. ISBN 80-210-2100-4.
- BUNC, Václav. Nadváha a obezita dětí – životní styl jako příčina a důsledek. *Česká kinatropologie*, 2008, roč. 12, č. 3, s. 61-69. ISSN 1211-9261.
- FILIPCOVÁ, Blanka. *Člověk, práce, volný čas*. Vyd. 1. Praha, 1966.
- CRDM. Ekonomická analýza. *Crdm.cz* [online]. ©2011 [cit. 2013-03-31]. Dostupné z: <http://www.crdm.cz/download/dokumenty/Ekonomicka-analyza-CRDM-24-5-2011.pdf>
- ČECH, Tomáš. Volnočasové aktivity dětí mladšího školního věku na počátku 21. století. In HODAŇ, B. (ed.) *Volný čas a jeho současné problémy*. Olomouc: Hanex, 2002. s. 96-102. ISBN 80-85783-37-1.
- ČESKO-NUTS2. Česká republika. *Czso.cz* [online]. ©2012 [cit. 2013-04-09]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/cz/mapy/nuts2/html/cz.htm>
- DEGEN, Milan. *Společenský tanec ve 20. století zejména v Čechách a částečně i na Moravě a Slovensku*. Praha: Svaz učitelů tance České republiky.
- DOTACE EU. Komunitární programy. *Dotacni.info* [online]. ©2011 [cit. 2013-03-06]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/category/program-culture/>
- EU FONDY. Kdo může žádat o dotace z fondů EU. *Revoar.cz* [online]. ©2008 Dostupný z: <http://www.revoar.cz/>
- EUROPEAN COMMISSION. Europeaid. *Ec.europa.eu* [online]. ©2012 [cit. 2013-03-06]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/>
- EUROSKOP.CZ. Věcně o Evropě [online]. ©2007-2013 Dostupný z: <http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>
- GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

- GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999 dotisk. 595 s. ISBN 80-7203-124-4.
- HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.
- HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 80-7178-927-5.
- HOFBAUER, Břetislav a Michal KAPLÁNEK (eds.). *Kapitoly z pedagogiky volného času: soubor pojednání o volném čase a jeho výchovném zhodnocování*. Vyd. 1. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta, 2010. 164 s. Opuscula; sv. 6. ISBN 978-80-7394-240-3.
- KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.
- KAPLÁNEK, Michal. *Nauka o volném čase*, Studijní texty, dostupné z: <http://www.tf.jcu.cz/getfile/5e7b64ea47c571e2>
- KERLINGER, Fred Nichols. *Základy výzkumu chování: pedagogický a psychologický výzkum*. 1. vyd. Praha: Academia, 1972. 705, [1] s.
- KNOTOVÁ, Dana. *Pedagogické dimenze volného času*. Brno: Paido, 2011. 101 s. ISBN 978-80-7315-223-9.
- KRÁLOVÁ, Lenka; ČECH, Tomáš (ved.) *Irský tanec jako způsob kultivace osobnosti člověka. Diplomová práce*. Brno: Pedagogická fakulta MU, 2007.
- KRAPKOVÁ, Hana a ŠOPKOVÁ, Jana. *Lidový a společenský tanec*. 1. vyd. Olomouc: Univ. Palackého, 1991. 103 s. ISBN 80-7067-049-5.
- KRATOCHVÍLOVÁ, Emília. Volný čas a Charta výchovy pre volný čas. *Pedagogická revue*, roč. 57, 2005, č. 1, s. 83-86. ISSN 1335-1982.
- KRŠJAKOVÁ, Soňa; PAVLOVIČOVÁ, Mária. Structure of children`s free time activities. In *Physical education and sport of children and youth*. Bratislava: VSTVŠ, 1995. s. 64-66.
- KST SWING. *Kstswing.cz* [online]. ©2004 [cit. 2012-11-10]. Dostupné z: <http://kstswing.cz/>
- MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *MF: Ministerstvo financí* [online]. MF, ©2007 [cit. 2013-03-06]. Dostupné z:

http://www.greenlighting.cz/files/uploaded/UserFiles/File/greenlighting/Idikativni_rocn_i_alokace.pdf

- MUŽÍK, Vladislav, VLČEK Petr. *Škola a zdraví pro 21. století, 2010: škola, pohyb a zdraví: výzkumné výsledky a projekty*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita ve spolupráci s MSD, 2010. 280 s. ISBN 978-80-210-5371-7.
- NOVOTNÍKOVÁ, Helena. *Dotační receptář: všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích*. Praha: LexisNexis CZ, 2005. ISBN 80-86920-03-8.
- ODSTRČIL, Petr. *Sportovní tanec: standardní tance: latinskoamerické tance*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 115 s. Sport. ISBN 80-247-0632-6.
- PÁVKOVÁ, Jiřina. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.
- PRŮCHA, Jan, MAREŠ, Jiří a WALTEROVÁ, Eliška. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003. 322 s. ISBN 80-7178-772-8.
- SEDLÁK, František. *Základy hudební psychologie: celost. učebnice pro stud. pedagog. fakult.* 1. vyd. Praha: SPN, 1990. 319 s. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-04-20587-9.
- SKORUNKOVÁ, Radka. *Úvod do vývojové psychologie*. 4. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. ISBN 978-80-7435-115-0.
- STANOVY ČSTS. Legislativa. *Csts.cz* [online]. ©2011 [cit. 2013-03-06]. Dostupné z: <http://www.csts.cz/cs/Legislativa/Stanovy>
- STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Řízení fondů* [online]. 2007-2013 Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>
- ŠÝKORA, Jan. *Výchova a volný čas 3*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. ISBN 978-80-7041-730-0.
- ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka et al. *Přehled vývojové psychologie*. 3., upr. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. 189 s. Studijní texty. ISBN 978-80-244-2433-0.
- ŠVAŘÍČEK, Roman a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.
- ŠVEC, Štefan a kol. *Metodologie věd o výchově: kvantitativně-scientické a kvalitativně-humanitní přístupy v edukačním výzkumu*. České rozš. vyd. Brno: Paido, 2009. 302 s. ISBN 978-80-7315-192-8.

VLADA. Rozbor. *Vlada.cz* [online]. ©2011[cit. 2013-03-31]. Dostupné z:

http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozb主_2011.pdf

WIKIPEDIE. Taneční sport. *Wikipedia.cz* [online]. ©2013[cit. 2013-04-09]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Sportovn%C3%AD_tanec

ZAPLETAL, Jan. KST Swing. *Rozpočet klubu* ©2011 [cit. 2013-04-13]. Žádost o neinvestiční dotaci z Fondu kultury Zlínského kraje na podporu kulturních aktivit – žádost o dotaci na taneční festival. Nепublikováno.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Žádost o dotaci

Co musí obsahovat:
1) Informace o žadateli: - žadatel - právní forma, IČ, adresa - statutární zástupce - jméno, kontaktní adresa, telefon, e-mail - kontaktní osoba (odpovědná za hospodaření s dotací – jméno, telefon, e-mail, bankovní spojení, plátce DPH)
2) Informace o akci: - název akce, termín a místo realizace, cíl a obsah akce
3) Rozpočet akce: - finanční prostředky – náklady, výnosy
4) Požadované finanční prostředky: - na co všechno bude požadovaná částka vynaložena
5) Čestné prohlášení: - příjemce dotace prohlašuje, že se seznámil s podmínkami, vynaloží finanční prostředky pro daný účel apod.

V žádosti o dotaci nesmí chybět ani přílohy (kopie):

1. stanovy s vyznačením registrace (včetně přiděleného IČ),
2. zápis z ustavující členské schůze,
3. smlouva o zřízení běžného účtu.

Žádost o dotaci (KST SWING [online], 2004).

Příloha č. 2: Záznam rozhovoru s tanečním mistrem Markem Dvorníkem

Tématická oblast: Trávení volného času

1) Myslíte si, že by sportovní tanec byl dobrým předpokladem pro trávení volného času ve škole?

Ano.

2) Pokud ano, proč si myslíte, že zrovna tanec je dobrou volnočasovou aktivitou?

Podle mého názoru jakákoliv volnočasová aktivita spojená s pohybem je dobrou aktivitou, zejména v dnešní době, kdy děti ve školách berou tělocvik jen jako nutné zlo a snaží se mu všemožně vyhýbat. Taková je moje zkušenost, i když je pravda, že přístup dětí ke sportu je jiný na základní škole a jiný na střední. Je to samozřejmě spojené s pubertou, kdy děti na základních školách přece jen více vnímají tělocvik jako hru a tudíž je to více i baví. Sportovní tanec jako volnočasová aktivita je dobrý, protože v sobě spojuje umění a sport a tedy umožňuje člověku zvyšovat fyzickou kondici, ale i přináší umělecký zážitek a prožitek, což je v dnešní konzumní době také velmi důležité.

3) Je možné zabránit či omezit výskyt delikventního chování absolvováním uvedené volnočasové aktivity?

Z praxe vím, že tanec jednoznačně kultivuje chování žáků, tudíž lze konstatovat, že sportovní tanec může omezit výskyt delikventního chování. Vycházím z mnohaletých zkušeností při vedení tanečních kurzů.

4) Myslíte si, že Vaši žáci přistupují ke sportovnímu tanci spíše jako k volnočasové aktivitě nebo sportu?

Záleží to na věku a někdy i na rodičích. U těch nejmenších (5-12 let) je to spíše bráno jako koníček, kdy se tréninku věnují 1x maximálně 2x týdně. U těch starších dbám na to, aby aktivně přistupovali k tréninku a připravovali se na soutěže. Náš klub je členem ČSTS (český svaz tanečního sportu), který sdružuje převážnou většinu všech tanečních klubů či škol v České republice a vytváří tak prostředí, ve kterém jsou stanoveny jasná pravidla pro konání tanečních soutěží. Z toho je pak patrné, že jedním z našich cílů je vychovávat vynikající tanečníky, kteří budou úspěšní nejen na regionální úrovni, ale i národní či mezinárodní.

5) Jak tomu bylo u Vás? Byl pro Vás hned od začátku sportovní tanec koníčkem, nebo jste jej bral jako sport?

Už jako kluk jsem se vždy věnoval nějakému sportu. Hrál jsem tenis, házenou, ale pak mě zaujalo disco, pak jsem se přes trenéra pana Henzélyho, který byl v té době jedním z nejlepších tanečních mistrů v české republice, dostal k latinsko-americkým tancům. Od začátku mě to pohltilo a i díky trenérovi byl pro mě tanec spíše sportem, kterému jsem se věnoval naplno.

Tématická oblast: Kvalifikace pro výuku

1) Byl by Váš klub schopen zajistit proškolené pracovníky pro výuku na základních školách, gymnáziích či středních školách?

Myslím, že ano. Je to samozřejmě i otázka peněz. Pokud bychom zajistili stabilní příjem pro takového pracovníka, tedy že by ho výuka tance uživila, pak bychom byli schopni předat potřebné informace týkající se sportovního tance.

2) Je sportovní tanec vhodný pro všechny věkové kategorie?

Určitě ano. Existují kategorie: děti, junior, mládež, dospělý a senior. Sportovní tanec lze provozovat v každém věku. Je samozřejmě nutné zohlednit svůj zdravotní stav.

3) Bylo by podle Vás lepší zaměřit se na děti nebo mládež?

Vždy jsme se orientovali spíše na mládež, ale tento přístup je dlouhodobě neudržitelný. Je to kvůli absenci vysokých škol v Kroměříži. Proto jsme se rozhodli zaměřit se na děti, což sice z hlediska viditelných výsledků, je běh na dlouhou trať, ale máte možnost s nimi déle pracovat a tedy dosáhnout lepších výsledků.

4) Výuka by byla dle Vašeho názoru více realizovatelná pro základní školy, gymnázia či střední školy?

Tohle nelze jednoznačně posoudit. Bylo by potřeba provést průzkum, ze kterého by vyplývalo, která ze škol, by byla nejvhodnější pro výuku tance.

Tematická oblast: Financování

1) Jakým způsobem je financován Váš klub, z jakých finančních zdrojů?

Jakožto občanské sdružení patříme mezi neziskové organizace a hlavním příjmem klubu jsou členské příspěvky, dále pak dotace z města Kroměříže, Zlínského kraje, Nadace Děti-kultura-sport a sponzorů.

2) Vidíte další možnosti financování Vašeho klubu? Jestliže ano, jaké?

Prozatím jsme se ještě nezabývali dotacemi z EU, či švýcarskými, nebo norskými fondy. Bohužel tyto zdroje jsou pro nás z důvodů administrativní náročnosti obtížně dosažitelné.

3) Byl by pro Vás projekt výuky tance na ZŠ, SŠ, gymnáziích apod. realizovatelný?

Ano.

4) Žádal někdy klub KST SWING o dotaci?

Dotace jsme začali využívat v době, kdy jsme museli z klubu udělat občanské sdružení, což je asi 2-3 roky. Do té doby jsme byli součástí Domu kultury jako zájmové sdružení a nebyla tedy možnost o dotace žádat, jelikož jsme jako klub neměli právní subjektivitu.

5) V případě, že ano, od jakého poskytovatele, poskytovatelů? Kdy?

Město Kroměříž - 2010, 2011, 2012

Zlínský kraj - 2011, 2012

Nadace Děti - Kultura-Sport 2012

6) Pokud ano na jakou akci/projekt?

Jednalo se o projekty týkající se taneční soutěže, či festivalu a dále na provozní činnosti.

7) Byli jste úspěšní? Pokud jste nebyli úspěšní, tak proč?

Dá se říci, že jsme byli úspěšní téměř vždy. Pokud ne, bylo to způsobeno nedostatkem finančních prostředků v rozpočtu města/kraje/nadace.

8) O dotaci jste si žádali sami a nebo jste využívali externí firmu/spolupracovníka, který Vaším jménem žádost administroval?

Administrovali jsme si žádosti sami, nicméně, kdybychom chtěli podat žádost o dotaci z EU, pak bychom si museli najmout externí firmu.

9) Plánujete i do budoucna zažádat o dotaci? Na jaké akce/projekty?

Určitě ano, chtěli bychom získat prostředky pro náš velmi úspěšný projekt „Danceshow“ a dále bychom rádi získali peníze na výstavbu nového tanečního studia.

10) Pokud byste získali dotace, na co byste finanční prostředky použili?

Pokud by to byli účelově poskytnuté prostředky, pak k vyhrazenému účelu (soutěž, provoz). Pakliže by se jednalo o finanční prostředky, bez stanoveného účelu, využili bychom je k rozvoji klubu.